

Räddningsnämnden Västerbergslagen

Ordförande: Sören Grandelius (S)

Räddningstjänsten och Sotningen

Chef: Stefan Karlsson

Verksamhet

Räddningsnämnd

Ludvika och Ljusnarsbergs kommuner har genom avtal inrättat en gemensam nämnd, kallad Räddningsnämnden Västerbergslagen, för samverkan om räddningstjänst och sotningsverksamhet.

Ludvika kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i Ludvika kommuns organisation.

Räddningstjänst/Sotning

Räddningstjänsten Västerbergslagen har under 2008 svarat för kommunal räddningstjänst inom Ludvika och Ljusnarsbergs kommuner samt varit räddningsnämndens sakkunnig/utförare i frågor rörande förebyggande mot brand och tillsyn av brandfarliga varor.

Räddningschef samt stf räddningschefer inom Räddningstjänsten Västerbergslagen har ingått i, med Räddningstjänsten Smedjebacken, avtalad gemensam funktion "Räddningschef i beredskap" för kommunerna Ljusnarsberg, Ludvika och Smedjebacken.

Sotningen i Ludvika kommun har under 2008 bedrivits i kommunal regi inom räddningstjänsten och där sotningsavdelningen varit räddningsnämndens sakkunnig/utförare i sotning och sotningsärenden inom Ludvika och Ljusnarsbergs kommuner.

Måluppfyllelse

Operativ verksamhet

Räddningstjänsten har haft beredskapsstyrkor organiserade i tätorterna Ludvika, Fredriksberg, Grängesberg, Kopparberg och Nyhammar samt ett räddningsvårn i Sunnansjö.

Beredskapsstyrkorna har under året klarat målsättningen i det av respektive kommunfullmäktige fastställda, gemensamma handlingsprogrammet, att regelmässigt, kunna utföra *självständig* livräddande insats med rökdykning mot bostadsbebyggelse i anslutning till tätorterna Ludvika och Kopparberg.

Beredskapsstyrkorna i tätorterna Fredriksberg, Grängesberg och Nyhammar kan, på grund av lägre bemanning än 1+4, (arbetsmiljöreregler) utföra livräddande insats med rökdykning mot bostadsbebyggelse först när styrka från Ludvika eller annan station anlänt.

För att vinna tid har "totalarm" använts vid dessa tätorter för att, om möjligt, kunna nå bemanningen 1+4 och påbörja *självständig* livräddande insats med rökdykning mot bostadsbebyggelse.

Beredskapsstyrkorna har under året även kunnat utföra de typer av insatser för övrig kommunal räddningstjänst, som finns angivna i målsättningen för kommunernas gemensamma handlingsprogram för skydd mot olyckor.

Räddningstjänsten har genom avtal med Landstinget Dalarna utfört insatser i väntan på ambulans (IVPA) inom områdena Fredriksberg, Grängesberg och Nyhammar.

Antal utryckningar per station

Antalet larm blev något högre 2008 än 2007. Orsaken är främst den torra sommaren.

Räddningstjänstuppdrag

Station	2008	2007	2006
Ludvika	440	396	544
Grängesberg	63	72	74
Nyhammar	42	37	26
Fredriksberg	40	25	35
Sunnansjö	17	8	11
Kopparberg	90	102	115

I väntan på ambulans (IVPA)

Station	2008	2007	2006
Grängesberg	70	71	59
Nyhammar	50	44	34
Fredriksberg	38	48	23

3 januari: Medverkan vid stor bussolycka, Djura.

14 mars: 150 personer evakueras från stolsliften vid Säfsenalpin.

6 Juni: Medverkan vid den svåra radhusbranden i Borlänge där två personer omkommer.

Speciella händelser

Fredagen den 13 juni kl. 12.00 kunde räddningstjänsten avslutas efter den största insatsen i brandkårens 100-åriga historia.

Skogsbranden i området väster om Norhyttan omfattades av en yta på ca 10 km², nästan 2000 fullstora fotbollsplaner. Det var strax efter lunch den 10 juni som branden blåste

över räddningstjänstens begränsningslinjer i närheten av Vännebo kraftstation. Samtidigt kom larmet om en omfattande skogsbrand vid Bränntjänstorpet där en gård var hotad. Situationen var mycket kaotisk.

Räddningstjänstens organisation var redan nere för räkning innan dessa bränder startade i skogarna. Brandmännen hade mellan fredagen och söndagen bekämpat flera stora bränder varav två skogsbränder blev mycket stora och resurskrävande. Den ena rasade i trakten öster om Högfors vid Stora Sandsjön/Näckjärn och den andra pågick i området runt den tidigare hyggesbränningen vid Vännebo. I Norhyttan var det vindbyar på över 20 m/s som drog med sig elden i oförutsägbara riktningar vilket gjorde släckningsarbetet svårt och extremt farligt. Vindarna var så starka och lynniga att inte ens helikoptrarna som fanns i området kunde delta i släckarbetet. När vinden under natten avtog började våra insatser att få önskad effekt.

Skogsbranden vid Vännebo var den största (till ytan) i Sverige under året.

27 juli: Många skogsbränder på grund av torka och åskväder. Ett hus brinner i Västansjö.

I Sunnansjö omkommer två personer då de träffas av blixten när de sökt skydd i ett vindskydd.

Räddningstjänsten i Ludvika har vid ett flertal tillfällen under året medverkat vid olika insatser i Smedjebacken. Detta samutnyttjande av resurser underlättas genom den samverkan kommunerna har avseende räddningschef i beredskap.

Förebyggande verksamhet

Särskild uppmärksamhet har under året riktats mot flerbostadshus. Heltidsanställd brandpersonal har under kvällar och helger inventerat utvalda flerbostadshus. Vid besöken har de boende kunnat få information om brandskydd. Räddningstjänsten har utifrån inventeringen tagit fram insatskort över varje objekt som skall effektivisera en eventuell räddningsinsats.

Räddningstjänsten har fortsatt att satsa på att öka brandsäkerheten vid kommunens hotell.

Till det förebyggande arbetet hör också den information och utbildningsverksamhet mot den enskilde som lagstiftningen poängterar.

Här har nära 150 externa kurser genomförts under året. Tillsyn enligt LSO och LBE har i stort genomförts utifrån årets planering.

Räddningstjänsten har aktivt deltagit i förvaltningarnas säkerhetsarbete genom utbildningsinsatser samt medverkan i kontrollronder.

Räddningstjänsten ingår i kommunens säkerhetsgrupp.

Sotningen

Sotningsavdelningen har under året besökt samtliga objekt enligt fristerna i kommunernas sotningsregister.

Kommunernas medborgare har under några år getts möjlighet att ansöka om att själva få sota den egna fastigheten. Kravet är att fastighetsägaren innehar erforderlig kompetens. Räddningschefen hade fram till den 31 december 2008 utfärdat 21 st delegationsbeslut gällande egensotning.

Händelser av betydelse

Stefan Karlsson tillträdde som ny räddningschef.

Nytt släckfordon införskaffades under året och har placerats i Kopparberg.

Samtlig personal har fått möjlighet att vaccinera sig mot Hepatit A och B.

Ekonomisk analys

Den direkta nettodriftkostnaden för räddningsnämnden uppvisar ett överskott på 246 tkr där kapitalkostnadsförändringen för året blev negativt, - 359 tkr. Räddningsnämnden har i praktiken gjort ett

överskott på 605 tkr eftersom förvaltningen inte själv råder över den negativa kapitalkostnadsförändringen. Överskottet kan i första hand hänföras till lägre personalkostnader genom effektiv personalplanering och ett par vakanser. På grund av de stora utgifterna i samband med skogsbränderna har förvaltningen inte genomfört den planerade internutbildningen vad det gäller personalutveckling och fortbildning.

Intäkterna har ökat och visar ett resultat på 301 tkr mer än vad som var budgeterat. De två stora skogsbränderna vid Vännebo och Stora Sandsjön ledde till så omfattande kostnader att kommunerna var berättigad ersättning från staten. Ersättningen som betalades ut för bränderna uppgick till 3,2 mnkr respektive 471 tkr efter det att självrisken dragits av. Förvaltningen har i princip fått full kostnadstäckning tack vare ett grundligt och tidskrävande förarbete. Investeringarna har uppgått till 3,3 mnkr där den nya släckbilen i Kopparberg stod för huvuddelen av 2008 års investering (2,4 mnkr).

Framtiden

Räddningsnämnden skall påbörja arbetet med att lägga grunden till ett nytt och modernare handlingsprogram för räddningstjänstens verksamhet. Handlingsprogrammet skall ge en tydlig bild av räddningstjänstens förmåga samtidigt som programmet skall bygga på ett politiskt uppdrag.

Räddningstjänsten skall bli effektivare genom att i första hand utveckla den operativa förmågan. Brandpersonalen skall synas mer ute i samhället samtidigt som volymen brandutbildning och annan information till medborgarna skall öka. Genom en ökad samverkan med andra aktörer i samhället och ett bättre samarbete med polis, ambulans och andra räddningstjänster kommer våra insatser att bli effektivare.

Ett ökat samarbete mellan länets räddningstjänster både vad gäller den operativa som den förebyggande verksamheten under namnet Räddsam W kan förväntas komma till stånd.

Avsikten är att gemensamt i länet fortsätta samverkan under namnet Räddsam W inom flera områden än enbart riskhantering.

Ny lagstiftning avseende räddningstjänstens externa utbildningsverksamhet kommer inom kort. Lagstiftningen förväntas inskränka räddningstjänstens möjligheter att bedriva utbildning till andra än kommuner och landsting.

Även ny lagstiftning gällande brandfarliga och explosiva varor (LBE) kommer inom kort. Lagstiftningen kan komma att innebära att räddningstjänsten blir tillstånds- och tillsynsmyndighet. Tillståndsmyndigheter är idag polisen och annan kommunal förvaltning.

Personalen i Ludvika och Kopparberg bör ges samma kompletteringsutbildning, som genomförts för IVPA-verksamheten vid övriga stationer. Här har landstinget tyvärr inte uppfyllt sin del av ingånget avtal (avser Ludvika).

Nytt trapphus bör byggas från lektionssalarna vid brandstationen i Ludvika. Detta bland annat med tanke både på rörelsehindrade personer och utrymnings säkerheten.

En viktig sak att beakta på investeringssidan är utbyten av tyngre räddningsfordon då detta släpat efter under många år och en kommande ”anhopning” nödvändiga utbyten med flera tunga fordon under en kort tidsperiod inte är särskild önskvärd ur kommunernas synpunkt.

Jämställdhetsarbete

Räddningsnämndens jämställdhetsplan utgår från kommunens fastställda jämställdhetsplan och revideras årligen.

Räddningstjänsten och sotningen hade vid årets slut totalt 133 personer inom förvalt-

ningen och med verkligt manlig dominans. Vi hade vid årets slut fem kvinnliga anställda inom förvaltningen, en inom administrationen och fyra kvinnliga brandmän i operativ tjänst.

Med tanke på våra redan anställda kvinnliga brandmän och framtida rekryteringar måste också angelägna investeringar ske vid våra deltidsstationer i form av särskilda omklädningsrum och sanitära utrymmen.

Handikapp/tillgänglighetsåtgärder

I den förebyggande verksamheten har ingått att, vid ny- och ombyggnader samt i förekommande fall vid tillsyner också ta hänsyn till utrymningsproblematiken för personer med någon form av funktionshinder. Detta har även ingått i olika informations- och utbildningsinsatser, som t.ex. i vård- och omsorgsförvaltningens utbildningar av egen personal.

Brottsförebyggande åtgärder

Till den utåtriktade brottsförebyggande verksamheten räknar vi ansträngningarna att minska antalet anlagda bränder genom bl.a. vårt samarbete med polisen samt informations- och utbildningsinsatser riktade mot allmänheten.

Nyckeltal/verksamhetsmätt

Räddningsnämnden

Verksamhet/prestation	Bokslut 2008	Budget 2008	Bokslut 2007
Antal uttryckningar räddningstjänst	725	750	675
Antal uttryckningar trygghetslarm	21	40	24
Antal larm IVPA	158	140	163
Antal tillsyner enligt LSO	84	100	46
Antal yttrande till byggnadsnämnder	37	50	32
Tillsyn enligt LBE	11	25	5
Utbildningsinsatser i personaltimmar, internt	12 700	13 200	14 500
Extern utbildning (antal kurser)	201	200	185
Varav:			
Särskilda info-tillfällen till allmänhet	11	10	6
Extern utb brand (grundutb, Heta arbeten, brandvarlig vara, SBA, SAK)	93	110	102
Extern utbildning HLR inkl HLR-defibrillering	35	40	15
Skolprojekt antal klasser			
<i>Ludvika</i> 6 år	17	17	17
2:a klass	16	16	16
5:e klass	15	18	18
Prao-kurs (hel vecka)	2	2	2
<i>Ljusnarsberg</i> 6 år	5	3	3
2:a klass	3	3	3
5:e klass	3	3	3
Prao-kurs (hel vecka)	1	1	

Årsredovisning 2008 - Ludvika kommun

Verksamhet/prestation	Bokslut 2008	Budget 2008	Bokslut 2007
Slangvård			
Antal längder, tvättade och lagade	5900	1 900	1 560
Antal timmar	2700	570	495
	(skogsbränderna)		
Service och underhåll av fordon och materiel	10 000	8 000	8 100
	(skogsbränderna)		
Antal mantimmar			
Service och underhåll av rök-skyddsmateriel	2000	2 600	1 840
Antal mantimmar			
Cf-mtrl	90	75	75
Mantimmar			
Kommunal service	1600	1 840	1 810
Mantimmar			
Sotning			
Verksamhet/prestation	Bokslut 2008	Budget 2008	Bokslut 2007
Anmärkning efter brandskyddskontroll (LSO)	1 502	650	2 509
Ludvika	1 128		
Ljusnarsberg	375		
Utförda brandskyddskontroller	2 556	2 560	3 092
Ludvika	1 940		
Ljusnarsberg	616		
Besiktningbevis	255	300	237
Undersökningar alternativ provtryckningar	269	100	223
Soteldar (uttryckning)	7	15	12